

ZÁKLADY PRÁCE V SPSS

Deskriptivní analýza kvantitativních dat

Pro osvěžení

- Pracujeme s logikou kvantitativního výzkumu – kvantifikujeme společenské jevy
- Na rozdíl od přírodních jevů je analýza sociálních jevů **vždy pravděpodobnostní - neumíme navodit vakuum, zkoumáme lidi, měříme abstraktní koncepty**
- Metody kvantitativního výzkumu: survey, experiment či obsahová analýza
- Nejčastěji tedy měříme *postoje, chování či výskyt nebo nevýskyt nějakého jevu*
- K analýze používáme celou škálu statistických metod
  - *Univariační analýza* – popis jevu v jeho základních charakteristikách a frekvencích – základní analýza jednotlivých proměnných
  - *Bivariační analýza* – vyšší level – zkoumáme vztah mezi dvěma a více proměnnými

Co je dobré vědět předem

Proměnná

- Charakterizuje vlastnosti jevů
- Dovoluje zkoumané případy zařadit do určitých kategorií, kterým přiřazujeme číselné **hodnoty** (viz název proměnná, variable)
  - *Díváte se na zprávy? (ne – 0, ano – 1)*
- Jeden jev lze měřit různými způsoby a vyprodukovat tak **různé proměnné** s různými **úrovněmi měření (nominální/dichotomická, ordinální, kardinální)**

Co je dobré vědět předem

- **Baterie** – soubor položek (otázek v dotazníku) na jedno téma (má spíše praktický význam)
- **Škála** - sada otázek, kterou se snažíme pokrýt například postoj člověka z několika možných úhlů (zahrnout různé dimenze konceptu)
  - způsob jak zvýšit validitu měření (přesné formulaci položek předchází studium literatury)
- **Missing values**
  - *říká nám například, kolik lidí „neví“ nebo odmítlo odpovědět na otázku*
  - *V SPSS značíme zvláště, většinou hodnotou se znaménkem „-“*

Co je dobré vědět předem

- **Měřicí stupnice** – škála, na které měříme danou proměnnou
  - *Likertova škála (souhlasím – nesouhlasím)*

	Rozhodně nesouhlasím	Spíše nesouhlasím	Ani nesouhlasím, ani souhlasím	Spíše souhlasím	Rozhodně souhlasím
Těmto profesionálním médiím se dá věřit, protože pracují s ověřenými informacemi.	☐	☐	☐	☐	☐
Těmto profesionálním médiím se dá věřit, protože se soustředí na důležitá fakta a důležitá témata.	☐	☐	☐	☐	☐
Těmto profesionálním médiím se dá věřit, protože jsou ve své práci nezávislá.	☐	☐	☐	☐	☐

Co je dobré vědět předem

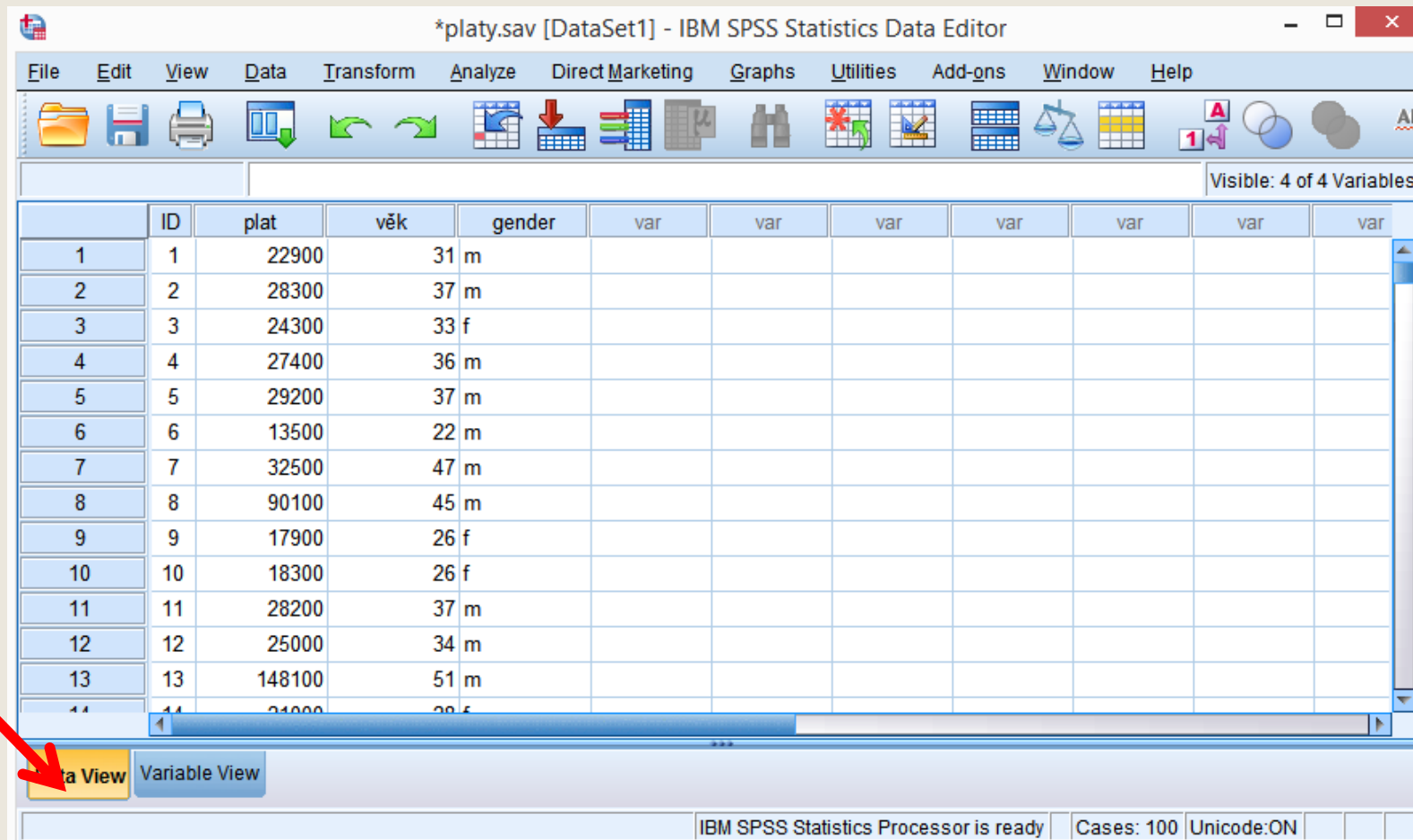
Sémantický diferenciál (pravdivé – nepravdivé)

Zamyslete se nad zprávami a informacemi, k nimž se dostáváte na sociálních sítích. Ve srovnání s informacemi, k nimž se dostáváte jinak, jsou takové zprávy a informace:

přesné	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	nepřesné
objektivní	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	neobjektivní
kvalitní	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	nekvalitní
skutečné	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	vymyšlené
úplné	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	neúplné
užitečné	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	neužitečné
pravdivé	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	nepravdivé

Dvě roviny SPSS

- Data view – datová **matice** podobně jako v excelu

The screenshot displays the IBM SPSS Statistics Data Editor window for a dataset named '*platy.sav [DataSet1]'. The interface includes a menu bar (File, Edit, View, Data, Transform, Analyze, Direct Marketing, Graphs, Utilities, Add-ons, Window, Help) and a toolbar with various icons. The main area shows a data grid with columns for ID, plat, věk, gender, and several unlabeled 'var' columns. The 'Data View' tab is selected, and a red arrow points to this tab. The status bar at the bottom indicates 'IBM SPSS Statistics Processor is ready' and 'Cases: 100 Unicode:ON'.

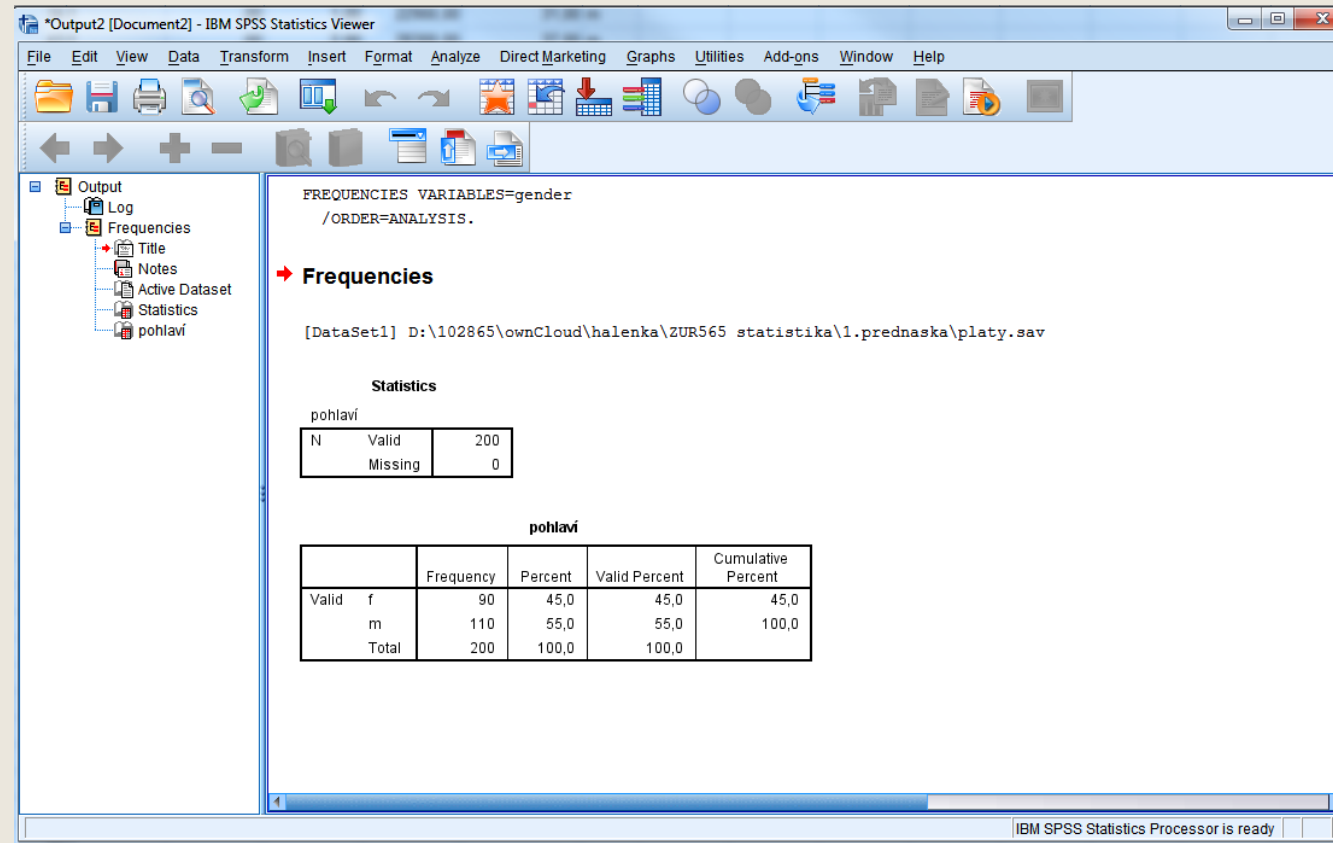
	ID	plat	věk	gender	var	var	var	var	var	var	var
1	1	22900	31	m							
2	2	28300	37	m							
3	3	24300	33	f							
4	4	27400	36	m							
5	5	29200	37	m							
6	6	13500	22	m							
7	7	32500	47	m							
8	8	90100	45	m							
9	9	17900	26	f							
10	10	18300	26	f							
11	11	28200	37	m							
12	12	25000	34	m							
13	13	148100	51	m							
14	14	21000	28	f							

Output

- Okno, kde se zobrazují výsledky
- Lze ukládat jako samostatný soubor

The screenshot shows the IBM SPSS Statistics Viewer interface. The main window displays the results of a frequency analysis for the variable 'pohlaví'. The output includes a summary table and a detailed table with columns for Frequency, Percent, Valid Percent, and Cumulative Percent.

Statistics

pohlaví	
N	Valid 200
	Missing 0

pohlaví

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid f	90	45,0	45,0	45,0
m	110	55,0	55,0	100,0
Total	200	100,0	100,0	

LET'S PRACTICE

www.giphy.com